

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorč-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 26-22.

Izhaja vsak torek, če-
trtek in sobota

Ljubljana, sobota 9. maja 1936

Cena posamezni
številki Din 1'50

Nič se ne dela

Ceprav so razmere, v katerih morajo delovati naši gospodarski ljudje iz dneva v dan težje, vendar to težko stanje samo še ne bi bilo dovolj močan razlog, da ljudje tako silno izgubljajo vsak optimizem in vsako vero v zboljšanje. Ze zaradi svojega dela, skoraj bi dejali, že po svoji naravi so gospodarski ljudje optimisti, ker pač delaven človek sploh obstajati ne more brez vere v uspeh dela. Če torej izgubljajo celo ti poklicni optimisti vero v zboljšanje, potem mora biti vzrok pač globlji in ni treba dolgo raziskovati, pa je ta vzrok tudi takoj očiten.

To je tisto prepričanje, ki polagoma, a dosledno prodira v ljudi, da se pri nas nič ne dela, da tudi še tako težki in še tako usodni dogodki za naše gospodarstvo ne morejo izzvati nobene prave protiakcije. Vse izkušnje zadnjih let le prejasno kažejo, kako so morali priti ljudje do tega prepričanja.

Zadele so nas posledice velike svetovne gospodarske krize. Kakšni ukrepi so se pri nas izdali, da bi bile te posledice za naše gospodarstvo čim bolj omiljene? Ni jih videti, razen če naj tu omenimo ono najtežjo hibo, da smo dovolili prost izvoz deviz in denarja baš v času, ko ga je cela vrsta drugih držav prepovedala, ko je že bila svetovno gospodarska kriza v polnem teku.

Nastal je run na naše denarne zavode. Nekaj sto milijonov je bilo potrebnih in naval vlagateljev bi bil ustavljen in v nekaj mesecih bi bili vsi ti milijoni povrnjeni. Toda storilo se ni nič, nasprotno se je izdal enostranski kmečki moratorij, da je bila kriza na denarnem trgu še prav občutno povečana. Sploh ta le iz političnih spekulacij porojena kmečka zaščita! Toliko odredb je bilo že izdanih zaradi te zaščite, da se že nihče iz njih ne spozna več, da je bilo z njo ustvarjenih vse polno novih težav, njen glavni cilj pa ostal nerešen, kakor je bil.

In prav enako žalostne konstatacije je treba povedati glede sankcij. Vsak količjak strokovno usposobljen lesni trgovec ali industrialec more čisto natančno povedati, kaj je treba storiti, da se pomaga našemu lesnemu gospodarstvu proti zlem posledicam sankcij. Naši lesni trgovci in industrialci so to tudi ponovno in v vseh podrobnostih povedali, toda žal niso mogli nikdar konstatirati, da bi se zanje tudi kaj storilo. Nič se pri nas ne dela, edino to so mogli ugotoviti.

Nič drugega pa tudi niso mogli konstatirati vsi drugi naši gospodarski sloji, kadar so iskali pomoči v svoji stiski in sili. Kdo se je briga za to, če je naš trgovec dokazoval in dokazoval, da ne more plačati predpisanih davkov, ker ga uničuje nelojalna konkurenca nabavljalnih zadrug, ki so obdarjene z vse mogočimi privilegiji. Kdo se je zmenil za naše obrtnike, če so tožili, da propadajo zaradi sušmarstva in nadmočne konkurence tujih velekapitalističnih podjetij. Niti tega ni bilo mogoče doseči, da bi se vsaj odpravilo sušmarstvo v nekaterih državnih zavodih. Hočeš, nočeš je tako moral dobiti naš mali človek vtis, da se za njegove interese nihče ne briga, da se nič ne dela, da bi bila tudi njegova eksistenca zagotovljena.

Nasprotno pa je moral naš človek vedno in vedno konstatirati,

kako dosežejo velika tuja podjetja vse, kar le hočejo. Brez ozira na vse proteste naših domačih trgovcev, obrtnikov in industrialec je mogel Bata razširiti svojo proizvodnjo, kakor je hotel. Tudi vsi protesti naših trgovcev, hrvaških, srbskih in slovenskih, niso imeli tega učinka, da bi onemogočili veleblagovnico »Ta-Tac«. In če pride danes ne vemo kateri tuji kapitalist v državo, ni nobenega dvoma, da bo mogel v kratkem začeti podjetje, katero bo le hotel. In še zahvalili se mu bomo, ker je tako dober, da izkorišča zaklade naše zemlje namesto nas.

Vse to je razlog, da se v ljudeh utrjuje misel, da ni nikogar v dr-

žavi, ki bi skrbel za pravo in dobro gospodarsko politiko in da se pri nas sploh ne dela za dvig našega gospodarstva. Kakor pač nanesa usoda, tako se zavrti tudi naša gospodarska politika, da bi pa sami ustvarjali in vodili to politiko, na to niti ne mislimo. In posledica tega je, da zaostajamo in da smo v odnosu s tujci stalno slabši.

A kako hipoma bi se izpremenila vsa ta žalostna slika, če bi pri nas vsaj primeroma toliko delali v drugih državah. S svojim izvozom bi mogli plačati vse investicije, ki so nam potrebne in vsaka investicija bi povečala blagostanje v državi, ker ne bi odhajal skoraj

ves dobiček teh investicij v tujino, kakor se dogaja to danes. In kaj vse bi imeli denarja, če bi imeli upravo, ki ne bi dopuščala takšnih afer, kakor so Našice, Thurn-Taxis, Boaje itd.

V tem je tudi ves problem. Vsi ljudje vedo, da bi moglo biti dobro, stokrat boljše kakor je, če bi se pri nas delalo, kakor treba. A ljudje izgubljajo vero, da je to sploh še mogoče. In v tem je višek vse nesreče! Vrnite zato ljudem vero, da je zboljšanje še mogoče in upoštevajte to, kar vam predlagajo izkušeni in svoji domovini udani praktični gospodarji, ker sicer bo vse prepozno!

c) za bombažne
tkanine . . . 6.2% 7.2%

Proizvodnik tega blaga, ki kupi prejo drugod in proizvaja blago iz kupljene preje, plača na finalni produkt samo 4.2%, zato pa plača na prejo ob uvozu 3.1%, ob nakupu v domači predilnici pa 2.7%.

Ako podjetje svojega izdelka ne prodaja, ampak ga konfekcionira, plača skupni davek od prodajne cene konfekcije, ki se pa zmanjša pri tekstilnem blagu za 25% in pri pletenem, mrežastem in prepletenem (na stanu delanem) blagu pa za 30%.

Kdor z barvanjem ali na drug način dodeluje predivo in tkanine, nabavljene od koga drugega, plača davčni dodatek 1% od prodajne cene dodelanega blaga.

Na juto samo se skupni davek ne pobira. Na njo odpadajoči davek je vsebovan v davku na predivo in tkanine. Na tkanine te vrste odpadajoči davek znaša pri domačem proizvozniku 6.2% in pri uvozu 7.2%.

Na vato znaša skupni davek pri domačem proizvozniku 2.8% in pri uvozu 4.2%.

Na konfekcijo (perilo, obleke itd. iz svilene, volnene in bombažnega blaga) plačujejo obrati, ki zaposlujejo nad dvajset oseb, 2.5% dodatni davek, katerega so pa obrati, ki ne zaposlujejo toliko oseb, oproščeni. Pri uvozu znaša skupni davek na konfekcijo 8.7%.

Za pleteno, mrežasto in prepleteno blago znaša skupni davek pri domačem proizvozniku 5.7% in pri uvozu 6.7%. Pod ta davek pa spada pri uvozu samo tako blago, ki se na meter prodaja, dočim spada ostalo blago pod 8.7% skupni davek kot konfekcija.

Kdor izdeluje tako blago v državi iz prediva, nabavljenega od koga drugega, plača namesto polne stopnje 5.7% samo davčni dodatek 4.2%.

Veljavnost datuma pri protestiranju neplačanih menic

Po našem meničnem zakonu se mora vložiti protest zaradi neplačanja menice ali na dan zapadlosti menice, ali pa en ali dva delovna dni kasneje, ki prideta takoj za njim. Dostikrat pa se dogaja, da upnik, odnosno posestnik menice vložiti protest zadnji dan protestnega roka po pošti proti povratnemu receptisu. V tem primeru protest menice ne pride v roke uradniku v strogo predpisanim času, temveč ga prejme uradnik po tem roku. Zato je nastalo vprašanje, če ima tako vložen protest isti pravni učinek, da ohrani pravico do izplačila menične vsote tudi po dospelosti napram trasantu in drugim meničnim podpisnikom, razen akceptantov. Z drugimi besedami: Ali se mora pravočasnost zahteve za menični protest zbog neplačanja, če je bila podana po pošti proti povratnemu receptisu, presojati po datumu, ko je bila izročena na pošti ali pa po datumu, ko jo je prejel uradnik. Kasacijsko sodišče je sedaj o tem vprašanju izdalo svojo razsodbo, ki je tudi bila objavljena v Zbirki važnejših razsodb. Po tej razsodbi je važno le to, kdaj je dobil protest uradnik, brez pomena pa je, kdaj je bil protest poslan po pošti. Ker je menični protest ustanova materialnega prava, se mora vložiti protest v strogo določenem prekluzivnem roku.

Koruza za pasivne kraje Kako se naj sedanje zlorabe odpravijo

V neko občino ljubljanske okolice sta prispela po prizadevanju občinske uprave 2 vagona moke, od onih 140 vagonov, ki so namenjeni pasivni Sloveniji. Velike količine moke, ki so bile zaključene v vzhodnih pokrajinah naše države, so znatno pripomogle k cenejšemu nakupu teh dveh, za življenje tako potrebnih živil, kakor sta koruza in moka. Brezplačen oziroma znižan prevoz je še precej znatno znižal prodajno ceno tako moki, kakor koruzi. Tako je veljal vagon te moke na bližnji postaji v okolici Ljubljane na bazi za nularico po 250 Din za 100 kg vključljivo vreče, dočim more ponuditi veletrgovina vagon šele po 300 Din za nularico v istem kraju.

Za našo že tako obubožano Slovenijo je vsaka pomoč, tudi v obliki znižane ali brezplačne prevoznine dobrodošla, posebno, ker je odločujoče faktorje vodila misel pomagati z znižano ceno ravno najrevnejšemu prebivalstvu. Ravno zato sem se zanimal za razdelitev te moke in sem moral ugotoviti naslednje:

Kako se ta moka nepravilno deli

Občinska uprava, ki je razdeljevala moko, je v polni meri upoštevala razliko radi brezplačnega prevoza ter je s prištetjem svoje režiije oddajala moko takorekoč brez zaslužka, in to naravnost iz železniškega voza. Res je, da se s takim postopanjem daleč zopostavlja stan, ki je najboljši davkoplačevalec v državi — to je trgovski stan — ki nima teh ugodnosti ter zbog tega ne more biti tem dobrodelnim razdelitvam konkurenčen. Toda glavna napaka teh razdelitev je druge, namreč v tem, da niso deležni teh dobrot ravno tisti, to je najsiromašnejši sloji, katerim so tudi bile te ugodnosti edino namenjene. Zakaj pa ne, se boš nehoti vprašal? Enostavno zato ne, ker ti sloji čisto ne premorejo niti tako majhnih zneskov denarja, da bi si mogli kupiti eno ali dve vreči moke po znižani ceni. Vprašal boš, kdo je bil pa potem deležen teh ugodnosti?

Videl sem med kupovalci te moke tudi take — in to v veliki večini — ki bi morali biti od razdeljevalca zavrnjeni, ker niso pripadali revnim ali najrevnejšim slojem naroda, ker posedujejo znatna neobremenjena imetja. Med drugimi sem videl posestnika, bivšo Amerikanko, kako je naložila dve vreči moke, pa čeprav je o njej znano, da ima znatne na-

ložbe v hranilnici, dalje posestnika, ki ima sedem krav v hlevu, ki vsak dan iztrži znaten znesek za mleko v Ljubljani, dobro situiranega obrtnika, ki se je tudi s par vrečami moke oskrbel itd. Ubogi delavci, predvsem pa brezposelnii in drugi reveži, ki radi pomankanja gotovine niso tako srečni, da bi si mogli nabaviti več ko kilogram moke nakrat, kaj šele celo vrečo — manj pa razdeljevalec ni dal — kolnejo nad tako pravico in zabavljajo čez odločujoče faktorje, češ, da se danes gleda samo na boljše situirano prebivalstvo, dočim za revnejše prebivalstvo nimajo drugega kakor prezirljiv posmeh. Kam to vodi, je drugo vprašanje.

Kako se naj moka pravilno deli

Pisec teh vrstic je zato mnenja, naj bi občina razdelitev te moke oddala detajlistom v primernih količinah proti obvezi detajlistov, da bodo to moko razdelili le tistim

(najsiromašnejšim), ki bodo prišli s posebno nakaznico od občine. Moko samo pa morajo plačati že na občini. Oddajala bi se tem revežem vsaka količina moke, ne pa samo originalne vreče, kakor se sedaj prakticira. Za to delo bi pa občina detajlista nagradila s 5 odstotno provizijo, ki bi bila vkalkulirana v ceni.

Premožnejši sloji ne bi smeli imeti pravice do nakupa te moke, ker je to tudi smisel vse te socialne akcije. Po mojem predlogu bi bilo v resnici pomagano le najbednejšim, katerim ostaja sedaj samo kletev na jeziki in srd v srcu. Odpravljena pa bi bila tudi težka krivica trgovcem, ki morajo danes gledati kako jim občina pod imenom socialne akcije odvzema še edine odjemalce, ki so jim v tej težki krizi ostali. Če bi se moj predlog uresničil, potem bi bila socialna akcija s koruzo za pasivne kraje res socialna, dočim jo danes dostikrat razne zlorabe že izpremene v škandal.

Konferenca zbornic v Novem Sadu

Kakor smo že poročali, se je začela v četrtek, dne 7. maja v Novem Sadu konferenca vseh gospodarskih zbornic iz države. — Dnevni red konference je zelo velik in izredno aktualen ter vlada v vseh gospodarskih krogih za delo konference veliko zanimanje. Kot posebni odposlanec trgovinskega ministristva je poslan na konferenco inšpektor dr. Avgust Pavletič.

Konferenco je otvoril predsednik novosadske zbornice Kosta Miroslavljević, ki je kot domačin iskreno pozdravil vse delegate zbornic. Na konferenci so zastopane vse zbornice razen dubrovniške, ki jo pa zastopa zbornica v Splitu.

Nato se je začela debata o dnevnem redu zbornice ter je glavni tajnik dr. Stanić predlagal, da se najprej izvolijo sekcije, v katerih naj se obravnavajo vsa vprašanja,

plenumu konference pa naj se predlože že v odsekih sprejete resolucije.

Gen. tajnik ljubljanske zbornice Ivan Mohorič se sicer v načelu strinja s tem predlogom, opozarja pa, da se potem vsa vprašanja ne bi mogla tako izčrpno predebatirati, kakor bi bilo potrebno, ker bi v ta namen bilo treba več ko tri dni. Poleg tega bodo tudi nekatere druge težkoče, ker se delegati posameznih zbornic ne bodo mogli udeležiti diskusije v vseh sekcijah. Tako bi se moglo zgoditi, da resolucije odsekov ne bodo izraz mnenja vseh delegatov. Precej podobno stališče je zastopal tudi tajnik beograjske zbornice dr. Marodić. Debata o tem vprašanju se je nadaljevala še vse dopoldne, končno pa je bil z nekimi dopolnitvami sprejet predlog dr. Stanića. Popoldne so se takoj nato sestale posamezne sekcije.

Obdačenje tkanin

1. Luksuzni davek na svilo, polsvilo in umetno svilo znaša od dne 1. aprila 1936 12%, od prejete odškodnine, odnosno od cene blaga pri uvozu.

Odbitki za konfekcioniranje se pri luksuznem davku ne upoštevajo.

2. Skupni davek znaša: pri domači pri produkciji uvozu

a) za svilene ali polsvilene tkanine iz umetne svile 6.2% 6.6%
b) za volnene tkanine 6.2% 6.9%

Glavna skupščina Združenja trgovcev za srez Mur. Sobota

15letnica združenja

Združenje trgovcev za srez Mur. Sobota je imelo v soboto, dne 2. maja v veliki dvorani »Sokol-skega doma« v Murski Soboti XV. redno letno skupščino pod predsedstvom dolgoletnega in agilnega predsednika Frana Čeha, ki je otvoril skupščino z iskrenim pozdravom vseh navzočih. Imenoma je pozdravil sreskega podnačelnika Grabrijana, tajnika

Zbornice za TOI dr. Ivana Plessa, narodnega poslanca Josipa Benka, murskosoboškega župana Hartnerja, banskega svetnika Bajleca, predsednika Združenja trgovcev iz Ljutomerja Vilarja ter tajnika Zveze trgovskih združenj v Ljubljani ing. Šušteršiča. Nato je predsednik Čeh podal naslednje poročilo:

g. Belo Pollaka, ki je izpopolnil svoje strokovno znanje s prakso pri Zbornici za TOI v Ljubljani in pri Združenju trgovcev v Kranju.

V smislu sklepa in naloga glavne skupščine z dne 8. junija 1931 smo kupili parcelo za zgraditev lastnega doma za ceno 90.000 Din. V domu bo pisarna združbe ter trg. nadaljevalna šola. Končno je predsednik Čeh sporočil, da je uprava določila v smislu pravil delegate za kongres v Beogradu, in sicer gg. Čeha, Kohna, Hackla in Stivana, dočim bo delegate za skupščino Zveze izvolila današnja skupščina. (Z glasnim odobravanjem je sprejela skupščina poročilo predsednika Čeha.)

Pozdravi gostov

Nato je pozdravil skupščino tajnik dr. Pless v imenu Zbornice za TOI ter izrazil združenju iskrene čestitke k 15letnemu uspešnemu delovanju. Govoril je obširno o gospodarskem položaju in o delu zbornice za omiljenje krize. Zlasti je govoril o davčni obremenitvi, o šušmarstvu, o konzumih, industrijskih prodajalnah, o sankcijah, denarstvu, javnih delih in dr. O koncu svojega poročila je pozval navzočne, naj bi s konstruktivnim delom vsak na svojem mestu in po svojih močeh pomagali za izboljšanje položaja. Optimizem, ki vsebuje že sam po sebi jako tvorno silo, naj spremlja združenje tudi v bodoče ter naj ga vodi po zrtvani poti do naj-

tainiško poročilo

iz katerega posnemamo:

Delovanje združenja je bilo v preteklem poslovnem letu zelo živahno. Razveseljivo je, da stanovska zavest raste in da vedno bolj prodira spoznanje, da je upanje na zboljšanje razmer le v solidarnosti članstva.

Tajnikovo poročilo podaja nato podrobne podatke o notranjem delovanju združbe ter omenja vse akcije, pri katerih je sodelovalo združenje. Tako je bilo združenje zastopano na predsedstveni seji Zveze v Ljubljani, na obnem zboru Zveze v Ljutomeru, udeležilo se je širšega sestanka lesnih trgovcev in producentov v Mariboru ter več zborovanj sadnih trgovcev v Mariboru in Pesnici.

Združenje je nadalje uvedlo za svoje članstvo uradne dneve v Gor. Petrovcih, Gor. Lendavi, Sv. Juriju in Cankovi.

Nato je poročal tajnik o stanju članstva. V začetku 1935 je bilo 443 članov, na novo je pristopilo 10, odjavilo je obrat 27, brisanih

Blagajniško poročilo

Blagajniško poročilo je podal blagajnik Ernest Stivan. Združenje je imelo v letu 1935 dohodkov skupno Din 69.462,78, izdatkov pa skupno Din 74.163,60.

Predsednik nadzornega odbora Benček Franc je predlagal razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta. G. Benček je nato poročal o proračunu za l. 1936. Predvideno je 71.000 Din na dohodkih in ista vsota na izdatkih. Proračun je bil soglasno sprejet.

Ker je bila na dnevnem redu tudi izvolitev nove uprave, se je g. Čeh v toplih besedah zahvalil vsem članom uprave za krepko podporo, ki so mu jo izkazovali tekom njegovega predsedovanja. Zlasti prisrčno se je zahvalil nar. poslancu Josipu Benku, ki je bil združenju s svojo pomočjo vedno na razpolago. G. Čeh je nato prosil, da bi mesto predsednika v novi upravi prevzel kdo drug, ker je sam že preveč obremenjen.

boljših uspehov. (Glasno odobravanje.)

Narodni poslanec Benko se je v zanimivem poročilu dotaknil vseh momentov, ki karakterizirajo sedanje težko gospodarsko stanje in o izgledih za bodočnost. Govoril je tudi o ovirah, ki se delajo pri reševanju gospodarskih vprašanj. Zato so toliko bolj priznanja vredni uspehi, ki sta jih dosegla skupno z bivšim ministrom Mohoričem v skupščinskem odboru, ki je razpravljal o novem trgovinskem zakonu. G. Mohorič se je z vsem svojim strokovnim znanjem izredno izkazal, zato je g. Benko predlagal, naj mu skupščina izreče svoje priznanje in toplo zahvalo. Skupščina je sprejela ta predlog z velikim odobravanjem.

Banski svetnik Bajlec je čestital združenju ter svoja nadaljnja izvajanja navezal na poročila predgovornikov. Poudarjal je, da bi bilo predvsem potrebno povsod podčrtati važnost trgovskih funkcij za narodno gospodarstvo. Modernega gospodarskega organizma si sploh ne moremo predstavljati brez trgovskega stanu. Velik vzrok sedanjih težav je iskati tudi v pretiranem upravnem centralizmu.

Župan Hartner je izrekel skupščini pozdrave in čestital v imenu murskosoboške občine.

Ing. Šušteršič je pozdravil skupščino v imenu Zveze. Poročal je o zveznem delovanju ter o dnevnem redu kongresa trgovcev, ki bo v Beogradu. Pozval je združenje, naj pošlje na to veliko trgovsko manifestacijo čim številnejšo delegacijo.

Predsednik Čeh se je toplo zahvalil vsem govornikom ter pozval tajnika Pollaka, da poda svoje

XXXVI. redni občni zbor Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani

bo v četrtek dne 14. maja t. l. ob 7. uri zvečer v posvetovalnici Združenja trgovcev v Trgovskem domu, Gregorčičeva ul. 27., pritičje, levo.

Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitve odbora, društvenega razsodišča ter dveh preglednikov računov. 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za l. 1936. 7. Samostojni predlogi. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred obnim zborom pismeno društvenemu predsedstvu.

Viktor, Cankova, Huber Franc, Kuzma;

v nadzorstvo: Bae Ludvik, Murska Sobota, Golob Ludvik, Moravec, Kreft Alojz, Cankova;

za namestnike nadzorstva: Hečlić Stefan, Murska Sobota, Schnurer Josip, Cankova, Kolbl Alojz, Sv. Jurij;

v častni razsodniški odbor: Benko Josip, Vogler Viktor, Koblenc Ludvik, Sv. Jurij, Nemašič Matija, Križevci, Vogler Ivan, Petanjci;

za delegate zvezne skupščine: Kuhar Franc, Murska Sobota, Cvetič Janez, Murska Sobota, Heimer Arnold, Murska Sobota, Haki Viljem, Lemerje;

za namestnike: Schnurer Josip, Cankova, Golob Ludvik, Moravec, Kohn Rudolf, Markovci, Čeh Franc, Murska Sobota;

v šolski odbor: Čeh Franc, Murska Sobota, Heimer Arnold, Murska Sobota, Kohn Samuel, Murska Sobota, Stivan Ernest, Murska Sobota.

Po poročilu g. Čeha je skupščina soglasno sprejela pravila o vajenskih izpitih v obliki, kakor jih je sestavila Zbornica TOI.

G. Čeh je nato prečital pravilnik o nakupovalnih, ki je bil tudi brez debate sprejet. Po izčrpnem poročilu g. Čeha je skupščina soglasno odobrila pravilnike za posamezne odseke. Nato so bili izvoljeni: v odsek trgovcev z jajci in perutnino kot predsednik Ratnik Emerik, v odsek trgovcev s sadjem kot predsednik Huber Franc in v odsek trgovcev z živino kot predsednik Josip Benko. Za vsak odsek je bil izvoljen še po en podpredsednik in 4 člani.

Razprava o uvedbi obveznega zavarovanja trgovcev je bila na predlog predsednika odložena z motivacijo, da se bo o tem vprašanju sklepalo na kongresu trgovcev v Beogradu.

Sledila je razprava o obvezni naročni »Trgovskega lista«. G. Čeh je poročal, da je uprava o tem vprašanju že podrobneje razpravljala. Tudi je uprava sklenila, po katerih vidikih naj bi se določili člani, ki naj bi bili naročniki na sobotno izdajo »Trgovskega lista«. Določilo se je, naj uprava obvezno naroči sobotno izdajo »Trgovskega lista« za 188 članov. Naročnino naj pobira uprava obenem s članarino. Po pojasnitih in utemeljitvah tajnika dr. Plessa je bil predlog uprave soglasno sprejet.

G. Čeh je nato še prečital poziv krajevne protituberkulozne lige v Murski Soboti. Pozval je vse člane, naj ligo najkrepkeje podpirajo.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. Čeh zaključil krasno uspešno skupščino z zahvalo vsem navzočim za udeležbo in sodelovanje.

barva, plesira in kemično enaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlobla srajce, ovratnike in manšete. Pera suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3, Telefon št. 22-72.

Poročilo predsednika Čeha

Včeraj je poteklo ravno 15 let, kar smo ustanovili naš gremij. Vse, kar smo doživeli v teh 15 letih, nam živo dokazuje, kako nujno potrebna nam je bila naša stanovska organizacija. Se bolj, ko v prvih povojnih letih, pa čutimo potrebo te organizacije sedaj, v času vsesplošne gospodarske stiske. Tembolj je treba, da sedaj tudi delamo za napredek naše organizacije.

Od 600 na 365 članov

Ob ustanovitvi našega gremija je štel ta okoli 900 članov. Po odcepitvi članov iz dolnjelendavskega okraja je štel naše združenje še vedno okoli 600 članov. L. 1930. je padlo to število na 527, nato pa je padalo nepresano in je štel v začetku l. 1934. 443, v začetku l. 1935. pa samo še 365 članov. Če upoštevamo, da se vsak trgovec bori do zadnjega za ohranitev svojega obrata, potem to veliko nazadovanje števila trgovin jasno dokazuje, v kako silno težavnih razmerah mora delati naša trgovina.

Na zadnjem obnem zboru smo še upali, da je gospodarske depresije konec, danes pa moramo konstatirati, da smo se varali in da nazadovanje trgovine še ni ustavljeno. To čutimo zlasti mi na meji. Doživeli smo zapora avstrijske meje, kar je našo obmejno trgovino silno udarilo, ker so bili prebivalci sosedne Avstrije naši najboljši odjemalci. Ustanovitve Prizada pa je onemogočila tudi prodajo naše pšenice in rži v obmejni mline v Radkersburg in Jännersdorf, ki so bili naši glavni odjemalci. Poleg tega pa je visoka avstrijska carina onemogočila vsak izvoz našega zrnja, tudi če bi ga hoteli prodajati s posredovanjem Prizada.

Težave sadne trgovine

Edina dobra stran za našo trgovino je bila srednje dobra sadna letina v našem srezu. A še tu smo naleteli na polno težav. Tako so ovirali izvoz velikanski stroški za pregled sadja, zlasti pa še za fitopatološki pregled. Ker nimamo svojega fitopatologa, smo ga morali dostikrat telefonično klicati iz Maribora, Čakovca, Ormoža ali Zagreba. Zgodilo se je celo, da je v času sezone edina oseba, kateri je bil poverjen fitopatološki pregled, odšla na dopust, da so morali plačati zaradi zakasnitve fitopatologa izvozniki stojnine tudi do 1000 Din pri vagonu, dočim so bili stroški za komisarija fitopatologa in carino okoli 800 Din od vagona, dostikrat pa še za prevoz fitopatologa v avtomobilu nadaljnjih 600 Din, če so hoteli imeti izvozniki fitopatologa hitro pri roki.

Prvi so naši trgovci lani izvažali sadje direktno gosistom v Nemčiji, Češkoslovaški in Avstriji. Naša pisarna jim je pri tem krepko pomagala in jim priskrbela ne le potrebne listine, temveč tudi kupce in posredovalce pri kupčiji. Na ta način je naša pisarna pripomogla, da je dobil naš produ-

cent mnogo več, kakor pa bi dobil, če bi se naši trgovci še posluževali posredovalcev iz Avstrije.

Vedno smo bili tudi krepko na braniku interesov naših članov, kadar je bilo to potrebno. Zlasti se je to pokazalo

v davčnem vprašanju.

Pod silo razmer je moral davčni vijak popustiti, saj smo se morali v svojem obupnem položaju poslužiti celo enodnevnih stavke. Za svoje člane smo izdelali proti previsokim davčnim predpisom 164 prizivov, od katerih je bilo ugodno rešenih 148. Zavrnjenih je torej bilo samo 16 prizivov, zbog česar smo vložili 8 tožb na upravno sodišče, ki so bile vse ugodno rešene. Pač najlepši dokaz, kako upravičene so bile naše pritožbe.

S črtanjem zloglasnega § 7. davčnega zakona smo dosegli pomemben uspeh, ki pa je bil skajen s § 32. novega zakona ter nam je bila odvzeta večina v davčnih odborih. Novi finančni zakon nam sicer ni povisal pridobnine, zato pa nam je prinesel 25% povišanje davka na poslovni promet. Da bi se čisti dohodek trgovcev pravilno ocenjeval, smo odposlali 8 člansko deputacijo k finančnemu direktorju v Ljubljani ter predložili vse potrebne podatke. S priznanjem se moramo spominjati dela naših zastopnikov v davčnem odboru, ki niso bili le pravični in objektivni, temveč so tudi večje branili svoje pravice in spretno izpolnjevali svoje dolžnosti.

Se vedno imamo polno dela

s pobijanjem krošnjarstva in šušmarstva.

V zadnjem času pa so se pojavile v goriskem delu našega sreza še številne nabavljalne zadruge, ki niso prav nič drugega ko navadne trgovine, ki se skrivajo pod združnim imenom samo zato, da jim ni treba plačevati davkov. Menda res ne bo preostalo nič drugega, ko da vsi trgovci postanemo zadruge, potem vsaj nihče ne bo plačeval davkov!

Proti krošnjarski nadlogi, za omiljenje davčnega bremena, proti šušmarstvu in obiskovanju potnikov po hišah, za zopetno oživitve obmejne trgovine, za znižanje železniških tarif, za razne lokalne potrebe, za zboljšanje in zgraditev potrebnih novih cest smo tudi v lanskem letu napravili nešteto vlog na odločilna mesta.

Pri vseh željah in zahtevah nas je krepko podpirala Zbornica za TOI v Ljubljani, kateri gre predvsem naša zahvala za uspehe, ki smo jih dosegli. Prav tako pa tudi naša zahvala Zvezi trgovskih združenj za njeno uspešno podporo. Zahvaliti pa se moramo tudi g. obrtnemu referentu sreza, g. podnačelniku Grabrijanu, ki nas je v naših upravičenih željah vedno podpiral.

Pisarna združbe je bila vedno vsem članom na razpolago, in sicer v vseh zadevah. Uprava je nastavila kot tajnika v lanskem letu

XVII. redna skupščina Zdrženja trgovcev za srez Kranj

bo v četrtek dne 28. maja 1936 ob 13. uri v gledališki dvorani Narodnega doma v Kranju.

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovalteljev zapisnika.
2. Poročilo predsednika.
3. Računski zaključek za leto 1935.
4. Poročilo nadzorstvenega odbora.
5. Proračun za leto 1936. in sprememba pravil.
6. »Trgovski list«.
7. Samostojni predlogi članov, ki pa morajo biti predloženi upravi najmanj 3 dni pred skupščino.
8. Volitve:
 - a) predsednika in podpredsednika,
 - b) 10 članov in 6 namestnikov uprave,
 - c) 5 članov nadzorstvenega odbora,
 - d) 12 članov in 12 namestnikov za izpitno komisijo,
 - e) 6 delegatov in 3 namestnikov za zvezne občne zbornice.
9. Slučajnosti.

Poslovno poročilo uprave prejmejo člani obenem s pisnim vabilom, kakor tudi predlog proračuna za leto 1936.

V smislu čl. 16. pravil skupščina sklepa z absolutno večino glasov navzočih članov. Ako ob sklicani uri ne bo navzočih zadostno število t. j. $\frac{1}{3}$ članov, bo skupščina 1 uro pozneje ter sklepa o dnevnem redu ne glede na število prisotnih članov. Skupščina sme sklepati samo v zadevah, ki so na dnevnem redu, ali ki so jih poedini člani najmanj 3 dni pred zborovanjem pisмено prijavili upravi.

Računski zaključek za leto 1935 prejme vsak član obenem s vabilom. Hkratu je tudi v smislu čl. 40. pravil objavljen v pisarni združenja, da ga člani lahko prouče. O udeležbi se bo vodila poimena evidenca.

Udeležba je obvezna.

V Kranju, dne 4. maja 1936.

Predsednik:

Franjo Sirc s. r.

V. redni sestanek Lesnega odseka pri Združenju trgovcev za srez Kranj v Kranju

bo dne 28. t. m. ob 10. uri dopoldne v gledališki dvorani Narodnega doma.

Dnevni red:

1. Poročila.
2. Določitev višine izredne članke doklade.
3. Volitve.
4. Slučajnosti.

Vabim, da se tega sestanka udeležijo ne samo člani lesni trgovci, ampak tudi vsi drugi tovaršiji, ki imajo interes na lesni gospodarski panogi. Na sestanku bo poročal Franc Škrbec, predsednik Lesnega odseka pri Zvezi trgovskih združenj v Ljubljani.

V Kranju, dne 6. maja 1936.

Načelnik odseka:

Frane Gorjanc s. r.

Trgovina z umetnimi mineralnimi vodami

Trgovinski minister je v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje izdal uredbo o proizvodnji in prodaji umetnih in korigiranih naravnih mineralnih vod. Po določilih te uredbe se morajo posode, v katerih se prodajajo te vode, opremiti z etiketami z napisom: umetna mineralna voda. To mora biti napisano z velikimi črkami, z manjšimi pa: značaj vode (alkali-

na itd.), analiza vode ter ime in naslov proizvajalca. Umetna mineralna voda se ne sme pri reklamni posluževati nobenega imena znanega kopališča ali prirodnih in zdravih vod. Voda, ki se uporablja za izdelovanje umetnih mineralnih vod, mora ustrezati predpisom uredbe o nadzorstvu nad pitnimi vodami. Soli, ki se uporabljajo pri izdelovanju umetnih mineralnih vod, morajo biti v skladu s predpisi državne farmakopeje. Prepovedano je dodajanje

solih, ki so v farmakopeji označene z enim ali dvema križcema ko tudi drugih snovi z močnim farmakološkim učinkom. Prostori, v katerih se izdeluje umetna mineralna voda, morajo biti čisti, osebje zdravo, aparati pa ustrezati predpisom pravilnika o podrobnih določilih za izvajanje zakona o nadzorovanju živil.

Popravljanje prirodnih mineralnih vod se dopušča v namenu nasičenja naravne mineralne vode s čistim ogljikovim dvokisom, na-

dalje v namenu odprave žveplene-ga vodika in železnega oksida.

Druge manipulacije in dodatki niso dovoljeni. Korigiranje naravne mineralne vode mora biti na etiketi označeno. Proizvajalci umetnih mineralnih vod morajo svoje poslovanje v teku šestih mesecev prilagoditi določilom te uredbe. Umetne in korigirane naravne mineralne vode smejo ostati v prometu, čeprav niso opremljene kakor zahteva uredba, še 1 leto po uveljavljenju te uredbe.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

Lepi uspehi v preteklem letu

Pred 27 leti je bilo osnovano v Mariboru Slovensko trgovsko društvo. Narodno zavedni slovenski trgovci so ga osnovali kot nekako obrambno organizacijo slovenskega gospodarstva v ogroženi obmejni postojanki in ta značaj je Slovensko trgovsko društvo ohranilo še do danes. Poleg stanovsko-družabnih interesov, ki jih goje tudi druga slična društva v naših večjih gospodarskih centrih (Merkur-Ljubljana) je za Slovensko trgovsko društvo v Mariboru še vedno prvenstvene važnosti borba proti inorodni konkurenci, ki jo podpira bogati inozemski kapital. »Svoji k svojini« je bilo že pri ustanovitvi geslo organizacije slovenskega trgovstva v Mariboru in to geslo je še danes prav tako aktualno, če-tudi smo v lastni državi.

Pod tem geslom se je vršil v soboto zvečer tudi 25. letni občni zbor Slovenskega društva, ki je pokazal isto izredno delavnost in iniciativnost organizacije, kakor jo je prevečala nekdanj. Občni zbor je vodil zaradi obolenosti predsednika Branka Mejovška podpredsednik Franjo Majer. Predsednik Mejovšek je kljub bolezni bil navzoč na zborovanju. Vodja občnega zbora Majer se je uvodoma spominjal smrti ustanovitelja društva in dolgoletnega predsednika vele-trgovca Vilka Berdajsa. S toplimi besedami je očrtal lik pokojnika ter njegove velike zasluge za gospodarski napredek mariborskega slovenskega življa. Zborovalci so počastili spomin svojega pokojnega tovarša s klici »Slava mu!«. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je predsednik bavil z delovanjem društva v preteklem letu, ki ni bilo usmerjeno toliko na gospodarsko polje, na katerem itak odlično deluje mariborsko združenje. Društvo deluje na narodnostnem področju ter skrbi za izobrazbo trgovskega naraščaja. Glavno skrb je posvečalo svoji enoletni trgovski soli, zelo je pospeševalo pevski odsek, ki je pred kratkim proslavil svoj 10letni jubilej z lepo uspešnim javnim nastopom, sodelovalo je skupno s Združenjem pri prireditvi trgovskega plesa in pridelilo je tečaj za izločeno pisavo pod vodstvom prof. Rakuše.

Tajnik društva Albin Ambrožič je podal nato kratko statistično poročilo: Društvo šteje 113 članov. Poročal je tudi o veseljem odseku, ki je pod vodstvom Zdravka Anderla marljivo deloval. Agilen je bil pevski odsek pod vodstvom Vilka Weixla, ki je skrbel predvsem za družabno plat ter je organiziral izlete k Sv. Duhu, na Sv. Urban, v Ljutomer in v Laznico ter slednjič priredil uspešno proslavo svoje 10letnice. Društvo bi potrebovalo lastne prostore, za katere se poteguje v gremijalni hiši, kjer namerava Združenje na pobudo Slovenskega trgovskega društva preurediti večji prostor v dvorano za predavanja, sestanke in druge prireditve ter za tečaje.

Blagajnik Jakob Preac je podal poročilo o poslovanju blagajne. Po zaslugi blagajnika, ki je sam pobiral članarino, je stanje zadovoljivo. Promet je znašal 30.950 Din, stanje blagajne pa znaša 24.064

Din. Na predlog člana nadzorstva Rada Lenarda je bila izrečena od-boru razrešnica s pohvalo za blagajnika.

Prof. Struna je podal poročilo o enoletnem trgovskem tečaju »Hermes«. Društvo je tečaj osnovalo iz narodnostnega prestiža. Razvija se zelo lepo, ima stalen kader obiskovalcev in dosega lepe uspehe. Rezultati izpitov so vedno prav zadovoljivi. Letos ima 34 učencev. Premoženje »Hermesa« znaša Din 14.556.—

Predsednik Združenja trgovcev v Mariboru Ferdo Pinter, ki je prišel na zborovanje v družbi glavnega tajnika Franca Skaze, je pozdravil članstvo v imenu Trgovskega združenja. Z veseljem je ugotavljal, da vlada med društvom in Združenjem najlepša harmonija. Uspehi društva so povsod vidni. Najbolj na mariborskih izložbah. Društvo je s svojimi tečaji za moderno dekoracijo in opremo izlozb izvršilo neverjetno veliko in važno delo. Mariborske izložbe najdejo v državi redkokje primero in so čisto izpremenile lice mesta v prometnejših ulicah. Priznanje je izrekel tudi pevskega odseku, ki s pesmijo vabi trgovski naraščaj pod okrilje društva, kjer najde oporo v stanovskem, še bolj pa v nacionalnem oziru. Obljubil je tudi v bodočnosti vso pomoč Združenja.

Nato so se obravnavali predlogi. Najvažnejši je bil ta, da bo društvo ukinilo kolektivno naročino »Trgovskega tovariša«, katerega so dosedaj dobivali vsi člani društva za članarino. Članom se pri-poroča, da si sami naroče glasilo,

članarina pa se radi tega zniža od 60 na 50 Din letno. Obenem se priporoča članstvu, naj se korporativno naroči na »Trgovski list«, ki je v zadnjem času postal naše najboljšo gospodarsko glasilo, ki je zlasti za trgovce silno velikega pomena. O »Trgovskem listu« se je potem razvnela živahna debata, v katero so posegali Pinter, Preac, Majer, prof. Struna. Vsi so se zavzemali za naročitev »Trgovskega lista«, ga priporočali svojim tovaršim in trgovskemu naraščaju ter zahtevali, da mora članstvo svoje glasilo zahtevati v vseh javnih lokalih, kjer obneje.

Obsežna debata je bila potem tudi o vprašanju nacionalnega dela društva, ki mora ostati glavna naloga. Napravili so se konkretni sklepi, ki jih bo društvo striktno izvajalo v smislu gesla »Svoji k svojini« ter bo podvzelo tudi velikopotezno propagandno akcijo. Opozarjalo se je pri tem zlasti na dejstvo, da skušajo Nemci v Mariboru s pomočjo inozemskega kapitala zopet osvojiti svoje izgubljene gospodarske pozicije ter so v tem pogledu v zadnjem času silno aktivni.

Končno so bile še volitve. Za predsednika je bil izvoljen vnovič Branko Mejovšek, za podpredsednika Franjo Majer, v odbor pa: Jančič, Rosina, Jakob Preac, Paš, Horvat, Golec, Ambrožič, Strašnik, Brišnikova, Kumperščak, Feldin in Kukovec. Namestniki so Pihler, Šostarič in Mavrič. Nadzorstvo: Lenart in Hochmüller, predsednik razsodišča Miloš Oset.

Število vajencev v trgovini

Trgovinski minister dr. Vrbančič je izdal v sporazumu z ministrom za soc. politiko in narodno zdravje ter po zaslišanju industrijskih, obrtniških in delavskih zbornic naslednjo uredbo o sorazmerju med učenci in pomočniki v trgovinah in obrtnih:

Čl. I. — 1. V trgovinah in obrtnih smejo biti istočasno v uku: en učenec, če dela lastnik obrta sam ali z enim pomočnikom; dva učena, če je v obrtu zaposlenih 2 do 5 pomočnikov; 3 učenci, če je v obrtu zaposlenih 6 do 10 pomočnikov; 4 učenci, če je v obrtu zaposlenih več ko 10 pomočnikov.

2. Več od 4 učencev ne more biti istočasno v uku v nobeni trgovini ne obrtu.

3. Če kolektivne pogodbe določajo večje omejitve sorazmernosti številom pomočnikov, kakor odreja ta uredba, veljajo glede števila vajencev v obrtu, za katere je v veljavni kolektivni pogodbi, omejitve, določene s to pogodbo.

4. V izjemnih primerih, kjer to zahtevajo izredne okoliščine ali tehnika dela stroke, sme ban po zaslišanju pristojnih zbornic dovoliti, da se število učencev za določeno stroko povzra čez določeno minimalno število.

Čl. II. — 1. Za določitev števila

učencev, ki smejo biti po določbah čl. 1. te uredbe istočasno v uku, bo odločilo povprečno število stalno zaposlenih pomočnikov v zadnjem letu. Kot stalno zaposleni pomočniki se smatrajo tisti, ki so v dotičnem obrtu delali nepretrgano najmanj 4 tedne. V svrhu določitev letnega povprečja zaposlenih pomočnikov so dolžni organi za zavarovanje dati potrebne podatke.

2. Če med učenjem število pomočnikov v katerem obrtu začasno pade, ostane število učencev, določenih pri sprejemu v uk, neizpremenjeno.

Čl. III. — 1. Za dobo 6 mesecev, računajoč od dneva izdaje pooblastila ali dovoljenja, ne smejo lastniki obrta sprejeti več ko enega učenca.

2. Če lastnik obrta sam dela ali z enim pomočnikom, lahko sprejme le enega učenca v uk, če bi prvi po pogodbi končal svoje učenje v šestih mesecih.

3. Če je učenčevo razmerje prenehalo pred koncem pogodbenega učnega roka, lastnik obrta je pa nato sprejel drugega učenca, sme čez določeno število sprejeti ponovno prejšnjega učenca samo tedaj, če je učenčevo razmerje prenehalo zaradi bolezni ali česa podobnega.

Malinovec

sadne soke in marmelade proizvaja v najboljši kakovosti in dobavlja po ugodnih cenah trvdka

„Vitamin“

družba z o. z.

Ljubljana, Masarykova cesta št. 46. Zahtevajte cenik. — Telefon 32-93.

Čl. IV. — 1. Določbe te uredbe bodo veljale tudi za delavnice, kjer se obrt izvršuje na tovarniški način, za strokovne delavnice tovarni, za delavnice in podjetja, ki ne spadajo pod določbe obrtnega zakona, in za delavnice podjetij ali ustanove, kjer se v smislu obrtnega zakona vstric izvršujejo obrtna dela.

2. Lastniki obrta iz čl. 19. odst. 2. sploh ne morejo sprejemati in imeti učencev.

Čl. V. — 1. Omejitve te uredbe veljajo za glavne obrte in za njihove podružnice in druge pomožne lokale (čl. 132. obrtnega zakona).

2. Sorazmerje števila učencev proti številu pomočnikov, ki ga določa čl. 1. te uredbe, se bo izvajalo za vsako posamezno podružnico in drug pomožen obrt.

Čl. VI. — 1. Za učence, ki jih ta uredba dobi v uku, ne veljajo omejitve, predpisane s to uredbo. Lahko bodo dovršili svoj uk ne glede na število v dotičnih obrtih zaposlenih pomočnikov.

2. Dokler število učencev ne pade na sorazmerje, določeno v čl. 1. te uredbe, ne morejo lastniki obrta v primerih iz prvega odstavka sklepati pogodb za sprejem novih učencev.

Čl. VII. — Kršitve te uredbe se kaznujejo po določbah čl. 398 o. z.

Združenje trgovcev za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče v Ribnici

ima 13. redno letno skupščino v nedeljo, dne 10. maja 1936 ob pol 10. uri dopoldne v gostilni »pri Cenetu« v Ribnici.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine in poročilo predsednika.
2. Poslovno poročilo tajnika za leto 1935.
3. Blagaj. poročilo za leto 1935.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Sklepanje o proračunu za leto 1936.
6. Sprejetje pravilnika o vajeniških izpitih.
7. Razprava o nezgodnem in bolniškem zavarovanju članov.
8. Stanovsko glasilo.
9. Samostojni predlogi.
10. Slučajnosti.

Ce skupščina ob določeni uri ne bi bila sklepna, bo eno uro kasneje druga skupščina z istim dnevnim redom in na istem mestu, ki sklepa pravnoveljavno brez ozira na število navzočih članov (člen 16. pravil).

Skupščina sme sklepati le o predmetih, ki so na dnevnem redu ali ki so jih člani prijavili vsaj tri dni pred skupščino pisмено upravi združbe (člen 17. pravil).

Ako se skupščine kateri član ne udeležijo ali ne predložijo tri dni pred skupščino pismenega opravičila s tehtnimi razlogi, se mu predpiše globa, in to: za člane stanujoče v Ribnici in bližnji okolici Din 50.—, za vse ostale člane pa Din 20.—.

Ribnica, dne 1. maja 1936.

Predsednik: Divjak Josip I. r.

Tajnik: Pieck Ciril I. r.

Železniški material bo večinoma naročen v Nemčiji

Glede nabave železniškega materiala za obnovo naših železnic se je začela pogajati Gen. direkcija železnic z nemškimi trvdkami. Gre za naročilo materiala v vrednosti 200 milijonov dinarjev. Večnoma se bo ta material nabavljal v Nemčiji.

Takse

S tem naslovom izide meseca septembra t. l. obsežna knjiga, v kateri bodo zbrani vsi veljavni predpisi takse in pristojbinske stroke. Ta zbornik, ki ga je priredil g. Sušec Stefan, načelnik finančnega oddelka banske uprave v pok., obsega v prečiščenem besedilu:

1. ves zakon o taksah s taksnimi določbami zakona o državni trošarini, taksah in pristojbinah in vse njihove naknadne izpremembe in dopolnitve;
2. taksi in pristojbinski pravilnik, čigar členi sledijo neposredno ustreznim členom in tarifnim postavkam zakona o taksah;
3. zakon o sodnih taksah;
4. pravilnik za izvrševanje zakona o sodnih taksah;
5. pristojbinsko novelo o neodplatnih imovinskih prenosih (dedne, darilne in imobiliarne pristojbine iz l. 1901. in 1915.) in ostala najvažnejša veljavna določila iz pristojbinskega zakona iz l. 1850.;
6. banovinske takse Drav. banovine;
7. komentar k posameznim členom in tarifnim postavkam zakona o taksah, oziroma k paragrafom in tarifnim številkam zakona o sodnih taksah in k členom tega pravilnika.

Komentar obsega nad 350 normativnih veljavnih razpisov ministrstva za finance vsevsehi razsodbe državnega sveta, navaja in obravnava nad 30 raznih zakonov, kolikor se ti nanašajo na takse, nadalje številne uredbe in pravilnike (n. pr. pravilnik o točarinski pravic, uredbo o taksah olajšavah industrijskim podjetjem, seznamek klimatskih in turističnih krajev Dravske banovine itd.) ter vsebuje končno še številna pojasnila stvarnega in formalnega značaja takse stroke.

Orientacijo v tej ogromni snovi omogočajo:

- a) vsebinski pregled, razčlenjen po členih in tarifnih postavkah,
- b) razpredelnica členov takse in pristojbinskega pravilnika napram členom in tarifnim postavkam zakona o taksah,
- c) razpredelnica zakonov, uredb, pravilnikov itd.,
- č) abecedno stvarno kazalo.

Knjiga, katere namen je odpraviti sedanjo nepreglednost in dvome v taksnem pogledu, bo nujno potrebna vsem gospodarskim združenjem in družbam, združenim, denarnim zavodom, industrijskim, trgovskim in obrtnim krogom in vobče vsem, ki imajo s taksnimi in pristojbinskimi posli opravka. Kljub svoji široko zajeti snovi je knjiga prirejena tako pregledno in obdelana s tolikšno skrbnostjo in vestnostjo, da bo našel v njej v vseh taksnih zadevah absolutno zanesljivo pomoč vsakdo, ki se je bo v svojem udejstvovanju posluževal.

Knjiga bo obsegala okoli 1000 strani srednjega formata. Cena v platno vezane knjige bo 260 Din, v prednarčni do konca meseca julija pa samo 200 Din. Ta znesek se lahko plača tudi v petih mesečnih obrokih, v tem primeru pa pričneš z junijem t. l. Za nakazovanje teh obročnih iznosov se postavijo naročnikom na željo, sporočeno pri naročbi do konca meseca julija t. l., potrebne položnice.

Naročila sprejema avtor Sušec Stefan v Ljubljani, Beethovnova ulica 15.

Prodajanje blaga izpod lastne cene

Novosadska zbornica je sprejela koncem lanskega leta resolucijo, v kateri zahteva novelizacijo zakona o pobijanju nelojalne konkurence v tem smislu, da se smatra znižanje cen izpod lastne cene kot poseben dokaz nelojalne konkurence. Sedaj je trgovsko ministrstvo odgovorilo novosadski zbornici na njeno resolucijo z nasled-

njim dopisom: »Prodajanje blaga izpod lastne cene, v kolikor bi bilo to proti dobrim običajem in poslovnemu življenju in moglo škodovati drugim konkurentom, spada nedvomno pod predpis § 1. zakona o pobijanju nelojalne konkurence kot splošen predpis, pod katerega spadajo vsa dela, ki niso predvidena v §§ 2 do 15 tega zakona. Zato ne bi bilo oportuno, za de-

nja pobijanja cen predpisati posebno uredbo z zakonsko močjo ter dopolnjevati v tem smislu zakon o pobijanju nelojalne konkurence, ker pri nas v gospodarskem življenju vsi primeri tega dejanja še niso prišli do polnega izraza. Zato je treba prepustiti sodiščem in judikaturi, da z ozirom na posebnost dejanja in zahteve gospodarskega življenja upo-

rabljajo ta splošni predpis, za kar pa naj dajo iniciativo od primera do primera v prvi vrsti gospodarske zbornice in druge stanovske korporacije.« Iz tega pojasnila se vidi, da je trgovsko ministrstvo mnenja, da se more že na podlagi sedanjega zakona o pobijanju nelojalne konkurence voditi proces proti prodaji blaga izpod lastne cene.

Zborovanje sadnih eksporterjev v Mariboru

V Mariboru je bila 26. aprila glavna skupščina Združenja sadnih eksporterjev in trgovcev za dravsko banovino. Skupščino je vodil predsednik Anton Kerenčič, ki je ugotovil sklepčnost, imenoval za zapisnikarja tajnika A. Ambrožiča, za overovatelja

pa gg. Antona Birkmajerja in Maksa Palouca. Nato je pozdravil tajnika Zbornice za TOI dr. Ivana Plessa in zastopnika obrtne oblasti dr. Senkoviča. G. Kerenčič je nato podal naslednje poročilo:

Iz poročila predsednika Kerenčiča

Kakor Vam je znano, je naša uprava na lanskega letni glavni skupščini prevzela posle Združenja in prevzela obremenitvi nalogo, da skuša čimveč doseči za članstvo. Znano je vsem, da je bil letos, odnosno preteklega sezone precejšen izgled za dober izvoz našega sadja, v prvi vrsti v Nemčijo, kjer so se do sedaj dosegle vedno največje cene. V Nemčijo je bil izvoz kontingentiran ter je dobila naša država za izvoz 1600 vagonov namiznega sadja v razsutem stanju. Izvoz se je vršil zadovoljivo in so naši eksporterji izvozili v celoti 616 vagonov namiznega sadja, tudi po zadovoljivi ceni.

Izvozeno sadje v Nemčijo se je plačevalo — kakor že prejšnje leto — v kliringu. Ta kliring je pa slabo funkcioniral, ker je klirinški saldo toliko narasel, da se je začelo zavlačevati z izplačili eksporterjem. Čakati so morali 5 do 6 mesecev in kasneje še več. Narodna banka je na intervencijo našega Združenja in ostalih eksporterjev dovolila na žalost predjeme samo deloma, odkup oziroma obračunavanje v kliringu pa samo v tako majhnem obsegu, da je faktično danes večji del dobroimetja, ki rezultira iz izvoza naših jabolk, še neobračunan. S 15. januarjem tega leta se je uvedel privatni kliring, ki pa je imel za posledico padec marke na naših borzah od ca. Din 17-65 na Din 14— in niže. Posledica temu je nevarnost, da se bo navidezno dober efekt letošnjega izvoza spremenil v pravo katastrofo. Naše zadevne intervencije v Beogradu so ostale brez uspeha. Sprevidati ne smem, da sta se potrudila z našo deputacijo k Narodni banki naša narodna poslanca minister Mohorič in dr. Jančič, katerima izrekam na tem mestu našo iskreno zahvalo. Kljub uvedbi privatnega kliranga, ki bi moral prinesiti olajšave v izvozu in plačilnem prometu, moram izreči proti njemu svoje pomisleke, ker je uvedena kontrola uvoza in izvoza in se bo moral vršiti izvoz samo v popolnem ravnovesju z uvozom, ki pa se ne bo mogel povečati, ako ne nastopi kot kipec v prvi vrsti naša država. Poleg tega moramo računati letos z dobro letino v Nemčiji in drugih državah, ki uvažajo v Nemčijo, tako da nam bo preostajala možnost izvoza v glavnem le v Čehoslovaško.

Kar še posebno ovira naše napore, je dejstvo, da Združenje radi neplačevanja članarin skoro 40 % vsega članstva ne razpolaga niti s potrebnimi sredstvi za redno administrativno poslovanje, še manj pa s potrebnimi sredstvi za intervencije. Omenim samo, da so izdali naši člani, ki so se žrtvovali za to delo, iz lanskega nad 30.000 Din za potrebna potovanja v Ljubljano in Beograd. Nihče ne more od njih zahtevati še nadaljnjih žrtev. Ne vzdržno je, da se vseh teh žrtev koristijo tudi oni, ki nočejo ali ne morejo poravnati niti članarine. Združenje pa nima sredstev, da bi jih izločilo in črtalo iz Združenja.

Ker Združenje nima sredstev

in možnosti disciplinirati članstvo, še manj ga prisiliti do rednega plačevanja članarine, je obstoj Združenja iz moralnih in materialnih ozirov nemogoč.

Zaradi tega ne morem in nočem še nadalje nositi odgovornosti — materialno stanje našega Združenja in izgleda za bodočnost boste razvideli iz letnega poročila nadzorstva ter proračuna — zbog česar odlagam s tem mesto predsednika Združenja ter prosim skupščino, da vzame to mojo izjavo brezpogojno na znanje.

Zbor. tajnik dr. Pless

K predsednikovemu poročilu se je oglasil k besedi tajnik dr. Pless, ki je orisal gospodarski položaj, v katerem se nahajamo ter navedel akcije, ki jih je podvzela zbornica za zaščito in pospeševanje sadnih izvoznikov. Govoril je zlasti tudi o intervencijah pri Narodni banki in o vseh vprašanjih, ki posredno in neposredno tangirajo interese našega sadnega izvoza.

Nato je v imenu mestnega po-glavarstva pozdravil skupščino obrtni referent g. dr. Senkovič.

Obema govornikoma se je gospod predsednik Kerenčič toplo zahvalil.

Iz poročila tajnika Ambrožiča

posnemamo:

Združenje ima na papirju 91 članov, za 3 manj ko l. 1934, od teh pa plačuje članarino samo 55 članov. Poskusi, da bi se članarina izterjala eksekutivno, so se ponesrečili. Delo pisarne in uprave je bilo zelo intenzivno. Prejeli smo 607 dopisov, odposlali in rešili pa 3180 dopisov. Izvoznih uverenj za sadje je dobilo 59 članov, legitimacij za nakupovalce je izdalo združenje 235, kontingentnih uverenj za izvoz sadja v Nemčijo pa 616.

V svojem poročilu je tajnik poudarjal, da je nemogoče uspešno delo, če se mora združenje stalno boriti s finančnimi težavami. A že za znamke se potroši lepa vsota. Dostikrat je ostal zaradi pomanjkanja denarja brez plače, primoran pa je tudi bil, nositi nekatere stroške združenja iz lastnega. Zato izjavlja, da nikakor ne more prevzeti nadaljnje odgovornosti in da zato odlaga tajniško mesto.

Težko finančno stanje združenja

Predsednik nadzornega odbora Birkmajer je poročal o denarnem stanju združenja, ki je nad vse slabo. Računski zaključek za leto 1935 izkazuje sicer skupno 49.425 Din dohodkov in 38.510 Din izdatkov, torej prebitka 10.915, toda izgledi za leto 1936 so mnogo bolj žalostni. Predvsem je treba omeniti, da je bil proračun za leto 1935 preokračen za 5.956 dinarjev, kar je bilo potrebno zaradi izvoza v Nemčijo. Združenje je moralo zaračunati vsako kontingentno uverenje članom po 20 Din, da je s tem do-

bilo denar, da je moglo shajati še nekaj mesecev.

Premoženje združenja izkazuje danes 8.173 Din aktiv in 12.450 dinarjev pasiv ali primanjkljaja 4.276 Din. To stanje jasno dokazuje, da bi združenje pri nadaljnjem poslovanju še bolj zalezlo v dolgove. To pa predvsem zato, ker plačuje članarino samo 55 do 60 članov. Če ne bi dobili že lani 12.000 Din za kontingentna uverenja, bi morali že lani prenehati z delom.

Če bi hotelo združenje količjak zadostiti svojim dolžnostim, potem bi moral znašati proračun za prihodnje leto 36.150 Din, poleg tega bi bilo potrebnih za potne stroške in intervencije 24.900 Din ali skupno 61.050 Din. Računati pa moremo le na dohodek članarine, ki bi znašal, če bi vsi člani plačevali članarino po 300 Din, 27.300 Din; ker pa je samo 55 zanesljivih plačnikov, bi dobili samo 16.500 Din. Primanjkljaj bi znašal torej 44.550 dinarjev. Ker ni nobenega upanja, da bi se mogel ta znesek kriti in ker bi združenje zalezlo v prevelike težave, ne more več prevzeti nobene odgovornosti in zato odlaga svojo funkcijo. Predlaga pa odboru razrešnico.

Razrešnico sprejme zbor soglasno, nakar se razvije daljša debata o nadaljnjem obstoju združenja.

Predsednik Kerenčič omeni, da je prišel do prepričanja, da je obstoj združenja nemogoč in zato daje v razpravo predlog g. Hrastelja, da se združenje razpusti. G. Hrastelj je nato ta predlog utemeljeval z zelo tehtnimi razlogi ter med drugim dejal: Namen združenja se ni dosegel, ker se članstvo deli v dve vrsti, v delujoče, ki se zavajajo svojih dolžnosti do združenja, in v nedelujoče, ki se za nič ne menijo, ki pa tem pridneje zabavljajo. Zaradi tega je združenje zašlo v brezizhoden finančni položaj.

Je pa še drug razlog. Podeželski trgovci, ki se bavijo z nakupom sadja, ne morejo tako aktivno sodelovati kakor izvozniki. Z vstopom v naše združenje pa se je tudi pripetilo, da je marsikateri lahko nastopal kot sadni trgovec, čeprav ni imel potrebne discipline za skupnost. Nekateri teh se tudi niso zavdali svojih dolžnosti do kupcev in producentov. S tem je nastala velika škoda za naše gospodarstvo. Zato je moj predlog, da se izvozniki bavijo predvsem z organizacijo zunanjih trgov, organizacijo nakupa pa naj prepušče strokovno naobraženim trgovcem, ki bi jamčili s svojim premoženjem tako producentom, ko kupcem. Med trgovci posameznih sadnih okolišev pa se bo potem že sklenil potreben sporazum glede sortiranja posameznih sadnih vrst. S tem se bodo očistile vrste trgovstva, kar bo le dvignilo ugled naše poštnene sadne trgovine. Zato predlagam, da se združenje razpusti, člani združenja pa naj zopet postanejo člani svojih pristojnih trgovskih združenj, kjer se naj ustanove posebne sekcije sadnih trgovcev. Iz teh sekcij pa naj bi se ustanovila nekaka eksekutiva pri Zvezi trgovskih združenj, kakor je to izvedeno za lesno trgovino.

Ko je dal še izčrpana pojasnila glede predloga g. Hrastelja tajnik zbornice dr. Pless, je dal predsednik predlog g. Hrastelja na glasovanje in je bil ta soglasno sprejet. Nato je predsednik zaključil občni zbor.

Politične vesti

Mussolini namerava v noči od sobote na nedeljo proglasiti priključitev Abesinije k Italiji. Ker se bodo s to aneksijo izpremenile meje Italije, bo sklican veliki fašistični svet, ki bo določil nove meje. Obenem bo dal veliki fašistični svet italijanskemu kralju naslov cesarja. Italijanski kralj postane obenem cesar Abesinije.

Italija bo zasedla vso Abesinijo in o tem ne dopušča nobene debate. Mussolini je mnenja, da za zasedbo Abesinije sedanje čete zadostujejo, ker je etiopska vojska popolnoma strta. Vsa Abesinija bo razdeljena na približno 70 plemen-skih pokrajin, ki jih bodo upravljali domači poglavarji. Te pokrajine bodo imele zmerno avtonomijo. Nekaj več lastnih čet bo imela Italija v Abesiniji samo v prvem času, dokler ne bodo domače čete iz Abesinije dovolj izvežbane.

Italijanski listi pišejo tudi o pravicah Francije in Anglije v Abesiniji. Listi poudarjajo, da bo Italija varovala interese obeh držav, kakor so bili določeni v mednarodnih pogodbah. Angležem se za njih interese na področju Tanskega jezera ni treba nič bati.

Adis Abebo bodo Italijani prekrstili v Novo Firenco. Mesto bodo zgradili po čisto modernih načrtih. Italijani se tudi pripravljajo, da bi izkoristili naravna bogastva Abesinije. Manjka jim sicer denarja, tuji kapital pa more dobiti Italija le za velike koncesije tujcem. Teh pa Mussolini neče dati in zato hoče najeti veliko večmilijardno notranje posojilo.

Italijanske čete prodirajo naprej ter so zasedle mesto Džidžigo. Tudi vse postaje ob železnici iz Adis Abebe v Džibuti bodo zasedle italijanske čete.

Etiopski poslanik v Londonu je izjavil, da etiopska vlada še nadalje opravlja svoje funkcije in da sega njena oblast še vedno nad tri petine Abesinije.

Angleška vlada je stavila nemški vladi osem vprašanj, ki naj pojasnijo stališče tako glede sedanjega teritorialnega stanja v Evropi ter nemških aspiracij na ozemlje drugih evropskih držav. — Šele po razjasnitvi vseh teh vprašanj bi bilo mogoče razpravljati o Hitlerjevem mirovnem načrtu. Glede kolonij ni stavila Anglija nobenega vprašanja, ker očitno o kolonijah noče niti razpravljati.

Na neko interpelacijo je odgovoril angleški finančni minister Neville Chamberlain, da mu ni bil ne v l. 1935 ne kasneje predložen noben predlog o kakem posojilu Italiji.

Voditelj Narodne fronte Léon Blum je objavil v »Populaire« dolga članek o Zvezi narodov ter o dolžnosti Anglije in Francije, da delata za to mednarodno organizacijo. Je sicer razumljivo, če so v Angliji izgubili vse veselje do Zveze narodov po njenem polomu v etiopskem konfliktu, toda bilo bi več ko tragično, če bi Anglija ravno sedaj, ko hoče nova francoska vlada z vso svojo silo podpreti avtoriteto Zveze narodov, opustila svojo skrb za to institucijo. Besede Bluma se sicer prav lepo slišijo, toda na drugi strani ni mogoče pozabiti, da avtoriteta Zveze narodov ne bi bila tako pokopana, če ne bi naša Francija tako zelo podpirala Italije v etiopskem konfliktu, in sicer tudi proti interesom Zveze narodov.

Južno afriška unija se je izjavila za nadaljevanje sankcij proti Italiji in če treba, naj te trajajo tudi še eno leto. V Južni Afriki so mnenja, da bo sedanji način reševanja etiopskega vprašanja ustvaril nepremostljiv prepad med črni in belimi narodi in da se bo po vsej Afriki začela gonja proti belemu plemenu.

Skoraj popolnoma gotovo je, da bo sestavil novo francosko vlado socialist Blum.

Po naročilu Dimitrova iz Moskve, ki je svetovalec Stalina, bodo francoski komunisti glasovali za vse vojne kredite.

Program francoskih levicarjev, če bi sestavili vlado, je: razpust in razorožitev vseh lig, nacionalizacija Francoske banke ter državna kontrola nad zasebno trgovino z orožjem.

Lloyd George je izjavil pred komisijo za proučevanje o koristnosti izdelovanja orožja po zasebnih tvrdkah, da bi bilo po njegovem mnenju edino pravilno, če bi bile vse tvornice orožja in municije podpržavljene, ker se more samo na ta način preprečiti, da ne bodo tvorničarji iz sebičnih namenov hujskali k vojni.

Sovjetska Rusija bo sodelovala na bodoči pomorski konferenci v Londonu. Zato pa ne bo več sodelovala Japonska.

Trgovinski register

Vpisale so se nastopne družbe:

Tekstilna industrija, družba z o. z. Laško. Družba namerava pridobiti predvsem v last tovarno, ki jo obratuje sedaj javna trgovska družba Gerkman Ludvik. Višina osnovne glavnice 2.900.000 Din, vplačana glavnica 1.480.000 Din. Poslovodje Hinko Brečka, posestnik in industrialec v Laškem ter Fedor Blaškovič, tehnični uradnik v Varaždinu. Poslovodja zastopata družbo kolektivno.

Jos. Menardi, izdelava in prodaja konzerviranih hranih »Cepo«, »Ajlon« in dr. pod znamko »Celon«. Imetnik Menardi Josipina, trgovka v Ljubljani.

Bratje Tuma, javna trg. družba, Ljubljana, Moste. Obratni predmet: izdelovanje vreck iz vseh vrst papirja. Družabnika: cand. ing. Ostoja Tuma in dr. Boris Tuma, pravnik, oba v Ljubljani. Družbo zastopata oba družabnika, in sicer vsak samostojno.

Turistična družba z o. z., Ljubljana. Obratni predmet: vsi posli, ki služijo tujskemu prometu, zlasti prodaja reklamnih predmetov, zgraditev in nakup ter obrat hotelov, prirejanje skupnih turističnih izletov. Višina osnovne in polno vplačane glavnice 200.000 Din. Poslovodje: Franc Sumi, trgovec v Kranju, Comte Jean de Beausacq v Parizu. Poslovodja podpisujeta skupno.

J. Pogačnik, družba z o. z., Podstenice, občina Crmošnjice. Obratni predmet: graditi in obratovati žage, predelovati les in trgovina z lesom. Višina osnovne glavnice 200.000 Din v gotovini. Poslovodja Jaka Pogačnik, posestnik in trgovec v Starem dvoru.

Meteor društvo s o. j., zastupstvo i komisija, Split, podružnica Ljubljana. Zastupstvo, kupoprodaja in komisijsko skladišče za promet z železnim, gradbenim in tehničnim materialom. Višina osnovne glavnice 20.000 Din. Poslovodje Stern Izidor, trgovec v Splitu, Marasović Vidjak, Lovre Jerin, podjetnik v Splitu. Vsak poslovodja zastopa družbo samostojno.

Vpisale so se te izpremembe in dodatki pri naslednjih tvrdkah:

Gostilničarska pivovarna, d. d. Laško. Delniška glavnica se je znižala od 15.000.000 na 10.000.000 dinarjev. Spremenila so se družbinska pravila v §§ 15., 20. in 29. Izstopili so iz upravnega sveta: Ognjeslav Trop, Ivica Meštrovič in Franc Miklič. — Vstopili pa so v upravnih svet kot člani Ignac Banko, gostilničar in posestnik v Ljubljani, Avgust Delinšek, gostilničar in posestnik, Brnica pri Hrastniku in Gvidon Počivavšek, gostilničar in posestnik Loke pri Trbovljah.

Lesna industr. »Vintgar«, družba z o. z., Ljubljana. Izbrise se poslovodja dr. Ivan Karlin, vpiše pa se poslovodja dr. Spiller-Muys, vladni svetnik v p. Vpiše se podelitev posamezne prokure Ani Udovič, knjigovodkinji družbe v Vintgarju.

Weilguny & Miklave, tekstilna industrijska družba z o. z. v Ljubljani-Vič. Izbriseta se poslovodji Gustav Weilguny zaradi odpoklica in Zane Miklave, ker je odstopil. »Petovica«, usnjarska industrija, Breg pri Ptuj. Izbrise se prokurist Adolf Selinger.

Jugočeška, Jugoslovansko češka tekstilna industrija, d. d. Izbrise se član upravnega sveta dr. Fran Windischer, vpiše pa član dr. Henrik Steska, upravni sodnik v pok.

F. Kollmann, trgovina s steklom in porcelanom, Ljubljana. Izbrise se dosedanja lastnica Marica Blinc, vpiše pa novi lastnik dr. Leo Blinc, trgovec v Ljubljani.

Narodna banka kr. Jugoslavije, podružnica v Ljubljani. Izbrise se Josipu Reichu podeljena pravica sopolpisovanja firme. Vpiše pa se pravica kolektivnega sopolpisovanja višjega uradnika Simona Ber-

liča, in sicer samo skupno z upravnikom Ivanom Gregoričem.

I. Pogačnik, Ljubljana, trgovina s kurivom. Zaradi omočitve ime lastnice sedaj Iva Bizjak, roj. Pogačnik, trgovka v Ljubljani.

R. Ranzinger, spedijsko podjetje v Ljubljani. Izbrise se dosedanja lastnica Helena Ranzinger, vpiše pa novi lastnik Rajko Ranzinger, špediter in carinski posrednik v Ljubljani.

Mihael Hohnjec, Maribor. Trgovina in izvoz rogat živine, konj in svinj v živem stanju. Sedež firme odslej: Tezno pri Mariboru.

Anton Brenčič, trgovina z železnino v Ptuj. Obratni predmet od-

slej: trgovina z železnino, stavbnim materialom, barvami, firneži, laki, vseh vrst slikarskimi potrebščinami, mizarskim klejem in sorodnim blagom.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj. Vpiše se kolektivna prokura Ludvika Bertscha.

Izbrisale so se nastopne firme: Central garaža, Celje — zaradi opustitve obrata.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Črnomlju — zaradi ukinitve obrata in prenosa na centralo v Ljubljani.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Brežicah — zbog ukinitve obrata in prenosa na po-

družnico Ljubljanske kreditne banke v Celju.

Prva jugoslovanska industrija z brusnimi kamni Plevčak in drug v Dobovec — zaradi ustavitve obratovanja.

Julija Kudiseh, trgovina z manufakturnim blagom v Gaberjah — zaradi opustitve trgovine.

Vojko Šribar, trgovina z lesom, Gradec pri Litiji — zaradi opusta obrata.

»Parket«, družba z o. z. v Ljubljani — zaradi končane likvidacije.

Fany Patik, Radovljica — zaradi opusta obrata.

Baron Bernova opekarna v Trzinu — zaradi opusta obrata.

Afera zaradi železniških gradbenih del

Kako je bila naša država oškodovana za 800 milijonov dinarjev

Preiskovalni sodnik v Beogradu je začel zasliševati ljudi, ki so bili ali kot krivci ali pa le kot priče zapleteni v znano afero glede oddaje železniških gradbenih del. Je to ena največjih afer, kar jih je bilo v Jugoslaviji, kjer vendar nismo v tem pogledu ravno revni. V zvezi s temi zasliševanji je objavila beograjska »Politika« dva daljša članka, v katerih objavlja izjave nekih prič ter podaja historiat vse afere. Članka se bereta ko roman, žalibog le kot silno žalostni roman, kako se je pri nas gospodarilo in kako se je zapravljajal denar davkoplačevalcev. Ker pa vsa afeta še vedno ni zaključena in ker še krivci niso poklicani na odgovornost, je prav in dobro, če javnost ve tudi za podrobnosti iz te afere. Morda bo s tem vendarle prišlo do pravičnega zaključka vse afere.

Nastop Andre Stanića

Vsa afeta je prišla v javnost, ker je bivši minister Andra Stanić v skupščinski proračunski razpravi silno ostro nastopil protivnikom, ki so podpisali pogodbo z nekimi tujimi družbami za gradnjo novih železnic in pri tem trdili, da je bila država s temi pogodbami oškodovana za 800 milijonov Din, pri čemer prim v višini 285 odstotka niti ni všteti. S primom bi škoda narasla znatno nad 1 milijardo.

Staniću je odgovarjal v skupščini tedanji železniški minister Radičević, ki ga je Stanić tudi direktno napadel kot sokrivca. V skupščini je bila nato afeta nekako začasno končana s konstatcijo takratnega ministrskega predsednika Uzunovića, da gre le za besedni duel dveh inženirjev. Vendar pa je bila imenovana posebna komisija, da pregleda vse napadene pogodbe. Rezultat te komisije ni bil objavljen, moral pa je biti precej podoben ugotovitvam poslancu Staniću, ker kmalu nato je bila razveljavljena pogodba z Losingerjem, ki je bila tudi ena od napadenih pogodb.

Sedaj je vse to vprašanje prišlo pred sodišče in zaslišan bi moral biti tudi bivši minister Radičević, katerega pa sodni organi nikakor niso mogli v Beogradu najti in mu dostaviti povabila na sodišče. (Sedaj se jim je menda po dolgem času posrečilo.) Sodišče zaenkrat vso afero še preiskuje in še ni dvignilo proti nikomur obtožnice. Prav za prav ne gre le za eno afero, temveč za tri, to je za gradnjo proge Požarevac—Kučevo, za progi Peč—Pristina in Bihač—Knin ter za progo Veles—Prilep.

Kako je nastala vsa afeta

Ze leta 1914. je sklenila Srbija z Romunijo konvencijo o gradnji proge, ki bi vezala vzhodno Srbijo z Romunijo in bi bila del velike transverzalne proge Bordeaux—Odeš. Nato je nastala vojna, vendar a je ostala ta konvencija v

veljavi. Ko so nastale v Jugoslaviji oblasti, bi morala Požarevačka oblast prevzeti gradnjo proge, ki bi šla skozi njeno ozemlje ter je oblastna skupščina tudi dejansko sklenila, da se zgradi proga Požarevac—Kučevo ter še neke druge proge, ki bi vezale timoški rudarski bazen s to glavno transverzalnno progo mednarodnega pomena.

Toda požarevačka oblast ni imela denarja. In tu se je pojavil nakrat neki Alfred Diproz, Francoz, ki je živel do leta 1929. v Carigradu in ki je slišal, da je Jugoslavija mlada država, ki bo potrebovala tuj kapital. Diproz je bil takoj prepričan, da je kar ustvarjen, da posreduje Jugoslaviji ta kapital. Prišel je v Beograd, se tu seznanil z inženirjem Vrsalovićem, ki je bil solastnik gradbenega podjetja »Lid«, d. d., pri katerem je bil soudeležen tudi poznejši prom. minister Laza Radičević. Vrsalović in Diproz sta se sporazumela, da prevzame »Lid« gradnjo nameranih železnic, Diproz pa odputuje v Pariz, da najde finansije, ker je bil sam brez vsakega denarja. V Parizu se je seznanil med drugim z nekim Boajejem, kateremu se je posrečilo z raznimi zlorabami skleniti z našo državo pogodbo za gradnjo nameranih železnic. To pogodbo je Boaje prodal nato družbi Balignolles in zaslužil pri tem milijone.

Pogodba z družbo »Orient-Construct«

Se pred tem sta sklenila pogodbo predsednik Požarevske oblasti Petrović in Diproz. Na podlagi te pogodbe je sklenila požarevska oblast pogodbo z ameriško družbo »Orient-Construct«, ki naj bi zgradila progo. Oblast pa je nato družbi izročila menico za pet milijonov dolarjev. Vlada je to pogodbo potrdila in tudi odobrila posojilo 5 milijonov dolarjev. Dva meseca po podpisu pogodbe so se dela tudi začela in Požarevac je oživel. Toda kmalu so se dela ustavila, delavci in inženirji so ostali brez plač, prišli pa so upniki, ki so odnesli tudi zadnje stole. Takrat se je pojavil prvi sum o kvaliteti delavarske družbe »Orient-Construct«. Nato je prišel 6. januar, nastale so banovine in pojavi se — zopet s posredovanjem Diproza — švicarska firma Losinger. Ta je prevzela gradnjo, odkupila vse menice Požarevske oblasti in gradnja proge se je tudi začela. Takrat pa so se pojavili glasovi, da je vsa pogodba v silno škodo države in dela so bila ustavljena. Sledila je razsodba haškega sodišča proti nam, ker smo izgubili pravdo. Afera je bila v polnem teku.

Nove podrobnosti

Preiskovalni sodnik je sedaj zaslišal tudi odvetnika Jovo Todorovića, ki je zastopal zemunskega lekarnarja Michta, ki je bil tudi

med finansjeji požarevske proge. Ta Micht ga je zaprosil, da ga kot odvetnik zastopa v tej zadevi ter mu je pri tem odkril razne zanimivosti. Med drugim je povedal: Ko je požarevska oblast razpisala natečaj za gradnjo proge, sta se pojavila kot interesenta dva tujea Reich in Tabo, ki sta prišla v našo državo kot zastopnika družbe »Orient-Construct« in ki sta zaradi svojih dobrih zvez v Beogradu dobila gradnjo proge. Oba ta tujea pa je denarno podpiral Micht ter zato dobil od njiju pismeno obvezo, da mu bo družba izplačala v delnicah 250.000 dolarjev in mu poleg tega še izplačala 100.000 dinarjev nagrade.

Michtov odvetnik je nato ugotovil, da je bila pogodba med družbo »Orient-Construct« in našo državo podpisana, še predno je bila ta družba sploh ustanovljena. Popolnoma nerazumljivo je bilo zato, kako se je mogla družba pred podpisom pogodbe naši državi sploh legitimirati. Micht mu je nato tudi priznal, da so ti ljudje navadni »shohstaplerji« in da so tudi njega osleparili. Povedal je tudi Todoroviću, da so ustanovili družbo v državi Delaware samo zato, ker se tu ne zahteva nobeno jamstvo. Družba je zato mogla navajati, kakor da bi imela dva milijona dolarjev kapitala, čeprav ni znala njena glavnica niti 1000 dolarjev. In ta družba z niti 1000 dolarji kapitala je mogla skleniti z našo državo pogodbo za skoraj 500 milijonov Din!

Ta dva pustolovca sta prejela na račun države 100.000 dolarjev za izdelavo načrtov in preiskanje terena. Poleg tega sta začela prodajati po evropskih mestih menice, ki jih je izstavila država in sicer za slepo ceno. Te menice so se glasile na pr. na 20 milijonov, oba pustolovca pa sta jih prodala za par milijonov. Vse te menice pa je začel nakupovati Losinger. Bila je nevarnost, da bo morala država plačati vse te menice, a da se proga niti ne bo začela graditi.

Prijava policiji

Ko je Todorović vse to ugotovil, je izročil vse dokumente, ki jih je dobil od Michta, upravniku mesta Beograda Lazareviću ter mu vso zadevo pojasnil ter predložil kazensko ovadbo proti Reichu in Taboju. Ker sta oba imela dobiti še neki predjem, sta prišla v Beograd ter bila tudi zaslišana od policije. Ko so jima bila postavljena prva vprašanja, sta se naravnost preplašila. Prestrašil se je tudi Micht, ko je videl, da so odkrite vse njune malverzacije, ker se je bal, da on sploh več ne pride do svojega denarja. Zato je bil zelo nezadovoljen s Todorovićem, kateremu je očital, kaj da brani interese države, saj ga je vendar najel, da brani njegove, ne pa državne interese.

Vseeno pa sta bila oba pustolovca od policije odpusčena in ta-

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

Strojni transporti

Specialno podjetje za ekspedicijo in prevoz vseh vrst strojev, kompletnih instalacij za tovarne — Oskrba dovoljenj za carinoprosti uvoz strojev vsake vrste — Vsa pojasnila brezplačno!

koj nato sta šla k odvetniku Vasi Jovanoviću, ki je nujno poklical iz Švice Losingerja. Začela so se nova pogajanja med družbo »Orient-Construct«, Losingerjem in državo in ta pogajanja so končno privedla tako daleč, da je bila sklenjena z Losingerjem, ki je imel v rokah večino od države izdanih delnic, da zgradi Losinger za 250 milijonov Din nameravano progo. Država je sicer v resnici prihranila 500 milijonov Din in se rešila te neprijetnosti, da bi se njene menice po Evropi protestirale, toda vse to je bilo nepotrebno, kakor je dodal Todorović. Država namreč ne bi smela dopustiti, da Reich in Tabo pretrgata pogodbo, odnosno da jo cedirata Losingerju. Potem tudi ne bi prišlo do tožbe pred haškim sodiščem in država ne bi bila obsojena na plačilo 11.000 kilogramov zlata, kakor je bila obsojena. Pa niti sedaj še ni vse prepozno, ker more država še sedaj doseči obnovo pred haškim sodiščem, ker gre za kriminalno zadevo, ne pa za trgovski posel.

Denarstvo

Odlog plačil je dovoljen:

Hranilnici in posojilnici na Bohinjski Bistrici za dobo 6 let za dolgove, nastale do 23. marca 1936. Obrestna mera za stare vloge po 2 odstotka.

Hranilnici in posojilnici v Laškem za dobo 6 let za dolgove, nastale do 28. julija 1934. Obrestna mera za stare vloge po 2%.

Nazadovanje nemške marke

Na beograjski borzi je oslabela nemška marka, ker skušajo izvozniki čim prej realizirati nemške marke iz strahu, da bo dr. Schacht odstopil kot guverner Reichsbanke in bi potem prišlo do devalvacije marke. Dne 5. maja je notirala nemška marka na beograjski borzi samo 1335 Din in je torej padla za pol dinarja. Tudi naslednje dni se ni mogla marka popraviti.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju tvrdke Zabret in sinova d. z o. z. v Bobovku pri Kranju. Konkurni sodnik Gregore, upravnik mase dr. Megušar. Prvi zbor upnikov dne 18. maja v Kranju ob 9. Oglasitveni rok do 30. maja, ugotovitveni narok dne 4. junija ob 9.

Odpravljen je konkurz trgovca Tomazića Josipa v Mariboru, ker je bila razdeljena vsa masa.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju trgovca z mešanim blagom Menhartom Joškom v Topolšici pri Sošanju. Poravnalni sodnik Potočnik, poravnalni upravnik dr. Terčič. Narok za sklepanje poravnave pri okrožnem sodišču v Celju dne 23. junija ob 9. Rok za oglasitev do 16. junija.

Potrjena je prisilna poravnava, ki jo je sklenil krojač in posestnik Josip Lainšček s svojimi upniki. Plača jim 50% kvoto v teku enega leta v treh enakih tromesečnih obrokih. Kot porokinja k poravnavi je pristopila Kreditna banka d. d. v Murski Soboti.

Francija se otresa bazarjev in veleblagovnic

Zahteva vsega jugoslovanskega trgovstva je, da država štiti trgovino pred veleblagovnicami, ki imajo enotne cene za vse blago. Medtem ko pri nas šele razpravljamo o takih bazarjih in magacinih, so odločujoči krogi v modernih deželah že davno sprevideli, da imajo tako imenovane enotne cene bazarjev samo ta smisel, da ubijajo samostojnost srednjega in malega trgovca. Zato so drugod tudi odločno nastopili proti razširjanju tipa veleblagovnic ali pa ta tip celo ukinili, kjer je bil že uveden.

Kot primer, da so bili bazarji naknadno prepovedani, naj predvsem navedemo Francijo, kjer je senat v letošnjem marcu z 212 proti 84 glasovom sprejel osnutek zakona glede magacinov z enotno ceno. Načrt zakona je bil že prej sprejet v parlamentu, dočim se je v senatu še zavzel za veleblagovnice znani velefinančnik Josip Caillaux, ki je kratkoma predlagal, naj senat besedilo osnutka izroči radi mnenja finančnemu odboru. Senat pa je njegov predlog odklonil z ogromno večino

Brez denarja

Brez denarja se ne more nič kupiti. Ta stavek je veljal nekdanj, danes pa nima več veljave, ker imamo odjemalce, ki toliko več in toliko lažje kupujejo, čim manj denarja imajo. Kupujejo pač na upanje ali kakor pravimo na kredo. Za tako kupčijo sta seveda potrebna dva, eden ki brez denarja jemlje, drugi pa, ki brez denarja daje. Odkar pa svet stoji, so bili vedno ljudje, ki so radi jemali brez denarja in dokler bo svet stal, bo redil take odjemalce. Ako bi hoteli takim odjemalcem dopovedovati in dokazovati, da je jemanje na upanje neugodno, ker se z denarjem mnogo ceneje kupuje, bi govorili gluhim ušesom. Odjemalci imajo različne vzroke, da jemljejo na upanje. Eni si hočejo prihraniti obresti, ker imajo denar naložen na obresti, trgovci pa dolgujejo dalj časa in mu ne plačajo obresti, drugi res nimajo denarja in odplačujejo po malem, zopet drugi hočejo prihraniti vso kupnino, ker sploh ne nameravajo plačati. Tudi takih je precej, kar bi nam mogli povedati naši trgovci. Takim odjemalcem zelo dobro nese jemanje na kredo in zato poskušajo dobiti blago vsepovsod. Tako tudi med trgovstvom je precej takih odjemalcev. Neka bodoča trgovka je pisala veletrgovcu, da namerava začeti trgovino, nima pa potrebne glavnice, zato prosí, da bi ji zaupal. Plačala bi, ko bi bila

PUCH

novi lahki kromirani modeli in drugi cenejši Puchovi izdelki na ugodna mesečna odplačila

LJUBLJANA - TAVČARJEVA 7 **IGN. VOK**
Podružnice: Kranj, Novo mesto, Celje - Miklošičeva 2

glasov in po živahni debati odobrili načrt zakona, ki prepoveduje ustanavljanje ali povečevanje veleblagovnic. V načrtu zakona je bil spremenjen samo člen 2., in le v tem smislu, da prepoved ne velja za razširitev, ki so bile v pripravi dne 28. decembra 1935, to je ob času, ko je vlada predložila osnutek zakona obema zbornicama.

Zakaj je Francija kot bogata država uvedla tak zakon, ni treba še posebej razpravljati. Samo pri nas se zdi, da je odločilnim ljudem še vedno ljubši velekapital ko pa zdrav srednji stan - regulator sodobne države in gospodarstva.

mišlja in kaj ukrene proti tej nepotrebnosti neprilike, posebno sedaj, ko je taka težava za denar.

Znano je, da so v velikih mestih drugih narodov velike blagovne trgovine, katere prodajajo le za gotovino, in te velike hiše dossegajo naravnost ogromen promet in dajejo dokaj ceneje, kakor morejo dajati trgovine, ki prodajajo na kredit.

Kdor razupava blago, mu grozi vedno nevarnost, da izgubi blago in denar pa tudi prijateljstvo, ker dolžnik, ki ne misli plačati, ne pride več blizu.

Tega članka pa nisem napisal le radi tega, da bi bil tiskan, ampak za to, da bi se razmišljalo o škodljivosti naravnost ubijajočega kreditiranja in da bi prizadeti trgovski krogi začeli razpravljati, kako bi se nepotrebno in vsem škodljivo razupavanje po možnosti omejilo. Posebno bi se morali trgovski krogi združiti tako, da bi se omejilo, če ne onemogočilo, dajanje blaga takim odjemalcem, ki povsod ostajajo dolžni in si iščejo vedno novih žrtev.

Širite »Trgovski list«!

Doma in po svetu

Konferenca Male antante je bila letos zaradi velikih zunanje-političnih dogodkov (kršitev locarnskega sporazuma, avstrijskega oboroževanja, afriške vojne) posebno pomembna in to se vidi tudi iz uradnega komunique konferenca, ki je izredno dolg, odkritosrčen in jase. S tem pa je tudi zelo učinkovito demonstrirano, da je bila na beograjski konferenci dosežena resnična soglasnost in da niso besede o sporazumu le fraza. Še pomembnejša je soglasnost, če se upošteva, da je bila konferenca Male antante tik po konferenci Balkanske zveze in da so sklepi Balkanske zveze že tudi vplivali na konferenco Male antante. Samo pozdraviti je, da so države Male antante s svojo popolno slogo utrdile svoje stališče tudi v sedanjem, nad vse napetem zunanje-političnem položaju.

Uradni komunique obsega 11 točk, katerih glavna vsebina je: 1. M. A. dela že 16 let v okviru Zveze narodov za spoštovanje mednarodnih pogodb in za mir. 2. Zato je vedno podpirala politiko zapadnih držav, branila neodvisnost Avstrije in bila proti povratku Habsburžanov, ker bi ta povzročil najtežji spor v Podonavju. 3. Pri tej politiki bo vztrajala M. A. tudi nadalje. 4. Zato ostanejo tudi države M. A. neoplojivo združene. 5. Ta enotnost velja tako glede stališča M. A. do Z. N., neodvisnosti Avstrije, spoštovanja mirovnih pogodb in povratka Habsburžanov, ko glede razmerja držav M. A. do drugih držav, do Francije in Anglije, Italije in Nemčije, Madjarske in Poljske, Bolgarske ter do držav Balkanske zveze in do sovjetske unije. Zadržanje držav M. A. do ene teh držav bo vedno solidarno in isto.

6. točka naglašja, da so države M. A. za Zvezo narodov in za sistem kolektivne varnosti. 7. Čeprav niso države M. A. neposredne podpisnice locarnske pogodbe, se

vendar zavedajo, kakšne posledice bi mogle nastati tudi za nje iz spora zaradi tega vprašanja.

V 8. točki izjavljajo države M. A., da bodo storile vse, kar smatrajo za potrebno, da varujejo svoje pravice in zato si pridržujejo svobodo akcije. Nikdar ne bodo pristale na to, da bi se mednarodne pogodbe izpremenile drugače kakor pa to zahtevajo načela mednarodnega prava.

Brez ozira na to svoje stališče, pa so države M. A. pripravljene sodelovati pri ureditvi gospodarskega vprašanja v Podonavju in so poudarile v tem pogledu svojo dobro voljo tudi s tem, da so pristale na sodelovanje tako z državami rimskega bloka ko z Nemčijo.

V zadnjih dveh točkah, v 10. in 11. naglašajo zunanji ministri M. A., da se popolnoma zavedajo resnosti mednarodnega položaja. Kot države, ki so se udeležile svetovne vojne, vedo ceniti mir, vendar pa morajo tudi izjaviti, da bodo z vsemi sredstvi branile dediščino, ki so jo prejele. V ta namen bodo ostale tudi v naprej v stalnem medsebojnem kontaktu.

Na obnem zboru Putnika se je izreklo mnenje, da so pustili lani tuji turisti v naši državi 317 milijonov Din. Po teh računih je imela naša železnica od tujih turistov 25 milijonov Din, če je vsak tuji turist izdal za železniške karte samo 100 Din.

Značilno za preveliko obremenitev prebivalstva z občinskimi davčninami je, kar pripoveduje v »Politiki« nek uradnik. Piše, da izda mesečno za sebe in svojo družino 90 Din za kruh, 120 Din za mleko in 93 Din za vodo ter še 55 Din za večjo uporabo vode. Voda, ki jo dobi za ta drag denar, je navadna savska voda. In še bi se nekateri čudili, če ljudje niso zadovoljni s takšnimi razmerami.

Iz Prekmurja je odšlo te dni v Francijo okoli 2000 sezonskih delavcev.

Na ljubljanskem magistratu so uvedli sedaj za uradnike še popoldanske ure, ker da je tako silno veliko zaostalih aktov. Nam se pa zdi, da je to najboljši dokaz, da

je bilo na magistratu res preveč uradnikov.

Dvodnevna stavka v celjski Westenovi tovarni se je končala. Stavka je izbruhnila zaradi odpusta dveh delavcev.

Madjarski listi poročajo, da znaša deficit madjarskega Feniksa od 10 do 12 milijonov pengov, torej približno toliko ko jugoslovanskega.

Turška vlada je imenovala posebno komisijo, da pregleda delovanje podružnice »Phoenixa« v Carigradu. Podružnica bo mogla izpolniti vse svoje obveznosti, ker se je v smislu turških zakonskih določil pozavarovala pri drugih zavarovalnicah.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V CELJU
dne 1. maja 1936.

Govedina: 1 kg volovskega mesa od 6 do 10 Din, kravjega 6-8, vamping 5, pljuč 6, jeter 8, ledvic 8, loja 5.

Teletina: 1 kg telečjega mesa od 10 do 12 Din, jeter 8, pljuč 8.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od 12 do 14 Din, pljuč 8, jeter 8, glave 7, parkleev 6, slanina domače ali hrvaške 14, slanina soljene 15, slanina na debelo 13'50, sala 15, suhe slanina 18-20, masti 15-16, šunke 16-18, prekajenega mesa 14-16, prekajenih parkleev 8, prekajene glave 10, jezika 14-16.

Drobnica: 1 kg kozjega mesa od 8 do 10 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa 4 Din.

VELETRGOVINA
kolonijalne in
špecerijske
robe

IVAN JELAČIN
Ljubljana

Zaloga sveže prazene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

ROBERT

GOLI

SPECIJALNA
ZALOGA
PLATNA,
BELEGA IN
PRALNEGA
BLAGA

LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA UL. 3

Zahtevajte povsod
zdravstveni liker

izdelek
veležganjarne
in rastlinske
destilacije

Fr. Zaletel

ST. VID - VIŽMARJE

Pleskarsko in sobo-slikarsko delo
izvršuje po najugodnejših pogojih

Telefon št. 22-67

IVAN GENUSSI

LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 17c

Klobase: 1 kg krakovskih 20 Din, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 26, suhih kranjskih 30, 1 kranjska klobasa 3-4, 1 kg braunšviških 10, salami 42-69.

Perutnina: 1 piščanec večji od 10 do 12 Din, 1 kokoš 15, 1 petelin 20-25, 1 raca 20-28, 1 domači zajec 5-12.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka od 1'75 do 2 Din, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 22, čajnega masla 26-30, masla 20, bohinskega sira 24-28, trapistovskega sira 16-20, polementalkega sira 24-30, sirčka 6, eno jajce 0'50.

Kruh: 1 kg belega kruha 4 Din, polbelega 3'60, črnega 3'30, žemlja mala 0'50, velika 1.

Sadje: 1 kg jabolk od 3 do 5 Din, orehov 8, luščenih orehov 26, suhih češpelj 10, suhih hrusk 7, 1 limona 0'75.

Špecerijsko blago: 1 kg kave Portorik 78 Din, Santos 54, Rio 44, pražene 56-98, čaja 90-130, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 16, sladkorja v prahu 16'50, medu 18-20, kavne primesi 17, riža 5'50-12, 1 liter namiznega olja 13, olivnega 16-30, bučnega 13, vinskega kisa 4'50, navadnega 3'50, petroleja 7, denat. spirita 11, 1 kg kamene soli 3, popra 38-40, paprike 24, sladke paprike 28, testenin 7-11, mila 11-12'50, karbida 8'50, sveč 13, kvasa 32-36, marmelade 10-32, sode za pranje 2'25.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 00 3'25-3'50 Din, št. 0 3'25-3'50, št. 2 3-3'25, št. 4 2'75-3, št. 6 2'60-2'80, ržene enotne 3, pšeničnega zdroba 3'75, koruznega 2'50, pšeničnih otrobov 1'50, koruzne moke 2, ajdove 3-4, kaše 4, jesprenja 3'75, ovsenega riža 7.

Zito: 1 q pšenice 200, rži 180, ječmena 170, ovsa 170, prosa 200, koruze 150, ajde 150, fižola 200-400, graha 1250, leče 1250.

Kurivo: 1 q črnega trbovelskega premoga 34-36 Din, premoga iz Hude jame 39, rjavlega velenjskega 20-22, m³ trdih drv 75-85, 100 kg trdih drv 22, m³ mehkih drv 60, 100 kg mehkih drv 20.

Krma: 1 q sladkega sena 60 Din, polsladkega 50, kislega 45, slame 40, prešana stane 5 Din več.

Zelenjava in gobe: 1 kg glavnate solate 10 Din, 1 glava solate 0'75 do 1, 1 krožnik zgodnje drobne solate 1, 1 kg kislega zelja 4, ohrovtja 4, karfijole 8, špargljev 15, kolerabe 2-3, 1 koleraba 0'50, 1 krožnik špinace 1, špargljev 15, 1 kg graha v stročju 8-10, čebule 4, česna 12, zgodnjega krompirja 8, pozneja 1, kisle repe 2, 1 jurček 0'50-2.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 10. maja. 8.00: Telovadba (prof. Dobovšek) — 8.30: Čas, poročila — 8.45: Koncert tamburškega orkestra — 9.40: Verski govor (ravnatelj Jagodic) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz zavoda sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano — 11.00: Plošče — 11.30: Mladinska ura: Strček Matiček govori — 12.00: Čas, obvestila — 12.15: Koncert št. Jakobskega pevškega društva (vodi Danilo Cerar) — 13.00: Plošče — 16.00: Kmetijska ura: Čebelarjenje na med in rojenje (Jože Okorn) — 16.20: Lahka glasba (Radijski orkester) — 17.00: Samozabrazba kmetijskega in delavskega dekleta (ga. Vodnik) — 17.50: Operna glasba (Radijski orkester) — 18.00: Plošče — 19.00: Čas, poročila — 19.30: Vloga vojske v nar. prosveti (min. vojske) — 19.50: Prenos šmaric — 20.30: Plošče — 20.45: Narodna prigorska svatba iz Sučerja (prenos iz Zagreba) — 21.45: Plošče — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Pester večer.

Ponedeljek, dne 11. maja. 12.00: Odlomki iz filmov (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Operna glasba (Radijski orkester) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 18.00: O jetiki (dr. F. Debevec) — 18.20: Plošče — 18.40: Kulturna kronika: Klasiki in sodobniki (prof. Vodnik) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Katere narodne vrline so danes najbolj potrebne (dr. Dušan Stojanović) — 20.00: Spominski večer ob 60. letnici rojstva Ivana Cankarja — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Večer narodne glasbe (Radijski orkester).

Torek, dne 12. maja. 11.00: Šolska ura: Proslava 60.letnice Ivana Cankarja — 12.00: Plošče — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Slo vite pevke (plošče) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Demonska vera himalajskih gorečev (Franc Tersegaj) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nacionalna ura: Jurjevanje in narodni plesi (Ivo Francić) — 20.00: Prenos opere iz Zagreba: Fra Diavolo (Auber).